

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

Abonamentul:

Pe un an 32 coroane.
Pe șase luni 16 cor. — Pe trei luni 8 cor.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Insemnări

Poranica vremii

Panta rei. Toate sânt supuse prefațerii. Lumea și vremea ei e un rău veșnic cu valuri limpezi și tulburi. Curge nestăvilit. În acelaș val nu fi i cu puțință, muritorule, să cobori de două ori. Deci înțelege rostul vremii!

Astfel glăsuiește înțelepciunea vechilor elini. Și adevărul grăit cu zeci de veacuri înainte îl simțim mai respicat în zilele noastre. Vedeți doar cum se schimbă fața lumii și valuri trec cu vrăja unei clipe.

Să-i înțelegem rostul, căci nu mai revine vreme cu prilej, iar pogorârea în năcazul întunerecului va fi mai dureroasă.

Glasul lui Wilson, al președintelui cu putere de imperator din America, a trezit neamurile, le-a desrobit din fiorii temerii de moarte, din lațurile grijilor mărunte, le-a deschis ochii și le-a deslegat limbile.

Megieșii noștri cu așezările, compatrioții unguri, au înțeles taina vremii și înțelegerea i-a unit pe toți într'un singur duh pentru asigurarea independenței Ungariei.

* * *

În fața prefacerilor de tot felul și comitetul partidului național român a simțit datorită ce i-o aduc valurile vremii, datorită de a lua o hotărâre de a prinde clipa de vrajă a undelor fugare.

Și a luat hotărârea, ear deputatul Dr. Alexandru Vaida Voevod a citit-o în numele partidului, în dietă, în auzul, întregii țări.

Greutatea vremilor ne impune să priveghem cu trezvie clipele cu miile lor de ardări.

Răspunsul lui Wilson către Austro-Ungaria

Textul răspunsului dat de Statele Unite la nota austro-ungară din 4 Octomvrie, și adresat din partea departamentului de stat prin mijlocirea consulului suedez din Washington către ministrul de externe al Suediei, este următorul:

«Departamentul de stat, 18 Oct. 1918.

Domnul meu! Am onoarea a constata primirea notei Dv. din 4 Octomvrie, prin care ați mijlocit un comunicat al guvernului imp. și reg. din Austro-Ungaria către Preșident. Am primit acum însărcinarea din partea Preșidentului și vă rog a binevoi să predați prin guvernul Dv. următorul răspuns către guvernul imp. și reg.

Preșidentul își ține de datorie a comunica guvernului austro-ungar, că nu se poate ocupa cu propunerea făcută, deoarece dela 8 Ianuarie încocoace s'au petrecut anumite evenimente de cea mai mare importanță,

care în mod necesar au schimbat competența și răspunderea guvernului din Statele Unite.

Între cele 14 condiții, formulate atunci de Preșident, se găsește următoarea: «Popoarele din Austro-Ungaria, al căror loc între națiuni dorim să fie apărut și asigurat, să li se acorde cea mai largă posibilitate pentru dezvoltarea autonomă». De când s'au scris cuvintele acestea și s'au rostit de congresul Statelor Unite, guvernul acestor state a recunoscut, că între cehoslovaci și între imperiul german precum și austro-ungar există starea de război, și că consiliul național cehoslovac este de facto un guvern beligerant, care e înzestrat cu autoritatea cerută de a conduce afacerile militare și politice ale cehoslovacilor. Guvernul american a recunoscut în chipul cel mai larg și îndreptățirea năzuințelor de libertate națională ale iugoslavilor (ale slavilor de sud). Preșidentul prin urmare nu mai este în situație de a recunoaște singură autonomia acestor popoare ca unicul temei al păcii, ci este silit a stăruia că ele — popoarele, — și nu dănsul, să judece că oare care lucrare din partea guvernului austro-ungar va mulțami năzuințele și ideea popoarelor despre drepturile și menirea lor ca membri ai familiei națiunilor.

Primiți, domnule meu, asigurarea de nou a stimei mele cele mai înalte.

Robert Lansing».

O declarație a ministrului Hussarek. În ședința de Luni după amiază a casei seniorilor din Austria, ministrul președinte austriac Hussarek a făcut următoarea importantă declarație:

— Răspunsul lui Wilson nu însemnează nici decum, că schimbul de idei trebuie considerat ca întrerupt. Dimpotrivă, vom continua acțiunea noastră de pace, care nu peste multă vreme va mântui lumea de suferințele războiului.

Un duh puternic

Europa întreagă e azi cuprinsă de un duh puternic, ce străbătând din țară în țară, din casă în casă, oglindește liberarea națională și socială.

Lupta aceasta dovedește, că marile idei ale revoluției engleze din secolul al 17-lea, ale revoluției franceze din secolul al 18-lea și ale revoluției din secolul al 19-lea, abia azi sânt destul de coapte, pentru a putea da hrană necesărilor transformări.

Gândind la anul 1848, ne amintim foarte bine, că punctul de plecare al revoluției maghiare și al revoluției germane, era revoluția franceză din Februarie, în care clasa subjugată luptă contra burghezimei, pe când revoluția germană civic-democratică avea ca scop o republică germană indivisibilă, iar revoluția lui Ludovic Kossuth: «o republică mare, pur și absolut ma-

ghiară». Tendințele acestea nu s'au putut realiza. Și urmarea revoluției maghiare a fost pentru noi românii, că nu am suferit atâta, cât era să suferim.

Voi căuta să arăt, că dacă la 1848 munca marilor noștri oameni nu avuse roadele așteptate, caracterul războiului popoarelor de azi, ne va aduce în sfârșit și nouă ceea ce neapărat ne trebuie.

«E soarta tuturor revoluțiilor, — scrie în anul 1851 Karl Marx, în cartea sa: Revoluție și contrarevoluție în Germania, — dacă unirea tuturor claselor, care e condiția necesară a unei revoluții, nu poate dura mult timp. Abia e învins dușmanul comun, și iată că învingătorii se și împartesc în diferite grupuri pentru a începe acum lupta între ei».

Eu adaug că azi este dezvoltarea și mai accelerată, și mai plină cu patime a contradicțiilor dintre clase.

Revoluția rusească, la început civic-democratică, devine o revoluție ce nu mai vede, nu mai cunoaște altceva, decât desrobirea popoarelor și emanciparea claselor muncitoare.

Evenimentele revoluției rusești de până acum ne dovedesc că fundamentele politice și sociale ale înaltei societăți de azi sânt atâta de mult sguduite, încât ca o contrarevoluție își adună toate forțele pentru a combate tendințele menite a împiedeca dreptul popoarelor de a-și croi, de azi înainte, ele înseși soarta.

Influența revoluției rusești are asupra națiunilor din Europa caracter dublu. Ea a exercitat asupra unei națiuni ferma dorință de desrobire națională, iar asupra altei tendințe de eliberare socială. În ambele cazuri influența e nemărginită și dă cel mai tare impuls forțelor națiunii, silindu-o, pentru a-și putea ajunge scopul final, a se declara pentru sau contra revoluției.

Chestiunea istorică a spiritului timpului de azi e: Se vor decide popoarele Europei pentru revoluția pașnică-democratică, sau contra revoluției?

Războiul popoarelor de azi, pornit cu caracter de cucerire ascuns în neresolvitele probleme ale statelor balcanice, a devenit în urma influenței forțelor democratice, instrumentul luptei de desrobire.

În Rusia țarismul s'a dus. Urmarea e, că și domniile trebuie să urce în trenul ce îi așteaptă și e gata de plecare.

E adevărat că pacea dela Brest-Litovsk vorbește contra afirmațiunilor mele, dar nu mai puțin adevărat e, că tocmai pacea aceasta a îndeplinit marile transformări interne ale războiului mondial, dându-i adevăratul sens și conținut. Pacea dela Brest-Litovsk, și apoi și pacea ceealaltă, au născut în mod monstruos gândul contra-revoluției, și astfel azi lumea întreagă, vrând nevrând, trebuie să se decidă pentru contra-revoluție, sau pentru re-

voluția pașnică-democratică. Un compromis e exclus.

Națiunile din Austro-Ungaria, în frunte cu slavii, se găsesc azi pe drumul revoluției pașnic-democratice. Românii, slavii de sud, cehii și toate celelalte națiuni azi nu mai sânt elementul contra-revoluției ca la 1848, când fie involuntar, fie voluntar n'au susținut cauza revoluției. Situația este azi schimbată, și astfel fiind azi nu mai poate fi vorba de năzuințe după o republică germană indivisibilă, sau după o republică maghiară. Și cu atât mai puțin poate fi vorba de o uniune personală sau de o autonomie pentru nu știu câți ani.

Fiecare neam de oameni este el însuș făuritorul viitorului său și al soartei sale.

Dar până atunci să nu facem un pas pripit, să fim mai cuminți ca la 1848, să ne liniștim și să ne întrebăm: Oare dezvoltarea chestiunilor în Austro-Ungaria, nu au ca țel a ne duce iar la ideile lui Ludovic Kossuth, la federațiunea statelor danubiene? Și oare țelul acesta are nevoie de întreaga totalitate a anului 1848?

Eu cred că da. Revoluția europeană, revoluția mondială, în care ne aflăm cu toții, azi pare a voi să realizeze în Austro-Ungaria intențiile anului 1848, intenții care atunci din cauza atitudinii spirituale a națiunilor nu au putut învinge. Pentru a se putea croi azi ce atunci nu s'a putut, vedem un membru al revoluției în Austro-Ungaria, ce începând de jos nu numai cu transformări democratice, ci și cu gândul de a înființa pe baza raporturilor democratice, și prin intermediul Poloniei și al României, desrobind deocamdată națiunile, caută o uniune cu Balcanii prin federație balcanică și danubiană.

În federația balcanică și danubiană Ludovic Kossuth, pornind din convingerea că românii numai jur împrejur înconjurați și de dușmani externi se vor putea maghiariza, vedea ce vedem noi azi: statul polon, statul ceh, statul german-austriac și statul slavilor de sud. Patru state independente, dela Varșovia până la Saraievo, și apoi un al cincilea stat «Ungaria», absolut tare și independentă, câțiva ani dighizată sub taina ce s'ar chemă: autonomia naționalităților.

Planul acesta, supus examinării riguroase, ne dovedește că scopul său e rezolvirea tuturor chestiunilor principale din Europa de est și de sud-est și deplină satisfacție tuturor cerințelor agricole, industriale și comerciale dela Vistula până la Dunăre și dela marea neagră până la marea egeică.

Cred că voi fi înțeles dacă deja de azi afirm, că primul succes al scopului acesta ar fi asocierea Bulgariei și apoi a Greciei la federația balcanică și danubiană.

Romulus Damian.

Chestiunea românească în parlamentul ungar

Discursul deputatului Vaida. — Declarația partidului național. — Numeroase întreruperi. — Vorbitorii următori.

Vineri, în 18 Octomvrie, a citit deputatul român, d-l *Dr. Alexandru Vaida Voevod*, în ședința camerei declarația partidului național în cadrul următorului discurs:

Bilanțul războiului universal încă nu-l putem fixa; căci închipuirea omenească este mult mai slabă, ca să putem prevedea care vor fi rezultatele războiului, bune și rele, pentru omenire.

Un fapt putem constata, de pe acum, că acest război ni-a câștigat un rezultat nespun de mare, anume primirea de către toate națiunile a principiului, că în viitor națiunile mici și mari să fie egal îndreptățite.

Ce dureros a fost pentru noi faptul, că pe când ne-am considerat ca națiune, — puterea de stat, ne-a considerat numai ca subiecte juridice subordonate, și anume nu ne-a tratat ca națiuni, ci numai ca naționalități.

Dela răspândirea creștinismului mulți eroi ai omenirii s-au luptat pentru progres și mulți au încercat să definească baza generală, care ar fi potrivită pentru o muncă solidă spre fericirea și dezvoltarea omenirii întregi. Și întrucât fie în evul mediu, fie dela răspândirea creștinismului s'ar fi aflat chiar vre-un geniu care să fi găsit calea adevărată, i-a lipsit totuș puterea necesară pentru validitatea acestor idei.

Meritul lui Wilson este, că în cunoscutele sale puncte a dat expresie acelor idei, cristalizându-le astfel ca acestea nu mai pot fi întunecate. Întru cât omenirea va fi în stare să le și realizeze, — putem constata, că dela răspândirea creștinismului nu s'a împlinit un fapt așa de însemnat, a cărui înfăptuire să servească interesului comun al omenirii întregi.

Ioan *Hock* (din partidul károlyist): Are dreptate.

Dep. *Vaida*: Noi, reprezentanții națiunilor mici, îngrijorați am așteptat să cunoaștem hotărârea monarhiei în privința acestor puncte, și nespun bucurie au simțit toate națiunile nemaghiare, atunci când ofertul de pace al ministrului de externe s'a trimis la Washington, și s'a răspândit vestea în toate unghiurile țării, — că noi de acum înainte națiune vom fi, și nu naționalitate.

Căci fără îndoială acest fapt s'a recunoscut și oficios prin ofertul de pace, atât din partea reprezentanței externe a monarhiei, precum și prin guvernel ungar și partidele ungare. (Mișcare).

Simțim greutatea timpului. Primim fără restricțiune adevărul mare pronunțat de Wilson, că egoismul și îngustimea de suflet nu ne pot conduce când ne ocupăm de chestii mari, și mai presus de toate, urmăm principiul, că numai cu perfectă sinceritate se pot trata chestiunile, care vor forma obiectul pertractărilor de pace, dacă vom să dobândim rezultat real. De aceea, reprezentanța politică a națiunii române a decis să-și precizeze punctul de vedere. Din încredințarea ei, prezint Onoratei Camere declarația următoare (citește):

Declarație

Comitetul executiv al partidului național român din Ardeal și Ungaria a ținut o ședință la 12 Octomvrie la Oradea-mare sub prezidenția lui *Dr. Teodor Mihali*, în care după o dezbateră și cumpănire temeinică a situației politice interne și externe, a hotărât în mod unanim și în deplin acord să facă următoarea declarație:

Comitetul executiv al partidului național român din Ardeal și Ungaria, ca organ politic al națiunii române din Ardeal și Ungaria, constată că urmările războiului îndreptătesc pretenziunile de veacuri ale națiunii române la deplina libertate națională.

Pe temeiul dreptului firesc, că fiecare națiune poate dispune, hotărî liber de soarta ei, — un drept, care este acum recunoscut și de către guvernul ungar prin propunerea de armistițiu a monarhiei, națiunea română din Ungaria și Ardeal dorește acum să se folosească de acest drept și reclamă și pentru ea dreptul, ca liberă de orice înfrăurire străină, să hotărască singură așezarea ei printre națiunile libere, precum și stabilirea legăturii de coordonare a ei cu celelalte națiuni libere.

Oganul național al națiunii române din Ungaria și Ardeal nu recunoaște îndreptățirea acestui parlament și acestui guvern, să se considere ca reprezentante ale națiunii române, ca să poată reprezenta la congresul general de pace interesele națiunii române din Ungaria și

Ardeal, — căci apărarea intereselor ei, națiunea română o poate încredința numai unor factori designați de propria lor adunare națională.

Întreruperi: Ne mai pomenit! (Sgomot).

Preș.: Cer liniște și rog încă odată pe d-l deputat Vaida să respecte dispozițiile constituției existente.

Dep. *Vaida* (continuând să citească declarația): Afară de organele delegate de adunarea națională sau alese din mijlocul său, așa dar afară de comitetul executiv al partidului național român, nimeni nu poate fi îndreptățit să trateze și să hotărască în treburi care se rapoartă la situația politică a națiunii române. Toate deciziunile și învoiele, care s'ar lua și s'ar face fără aprobarea acestor organe, le declarăm ca nule și fără valoare, care nu leagă întru nimic națiunea română. (Mare sgomot). Națiunea română care trăiește în monarhia austro-ungară, așteaptă și cere, după multe suferințe de veacuri, — afirmarea și valorizarea drepturilor ei nestrămutate și inalienabile, la deplină viață națională.

Dep. *Vaida*: Nu am să polemizez cu domnul prim-ministru nici cu ceilalți oratori. Numai țin se fac câteva observații. D-l prim ministru în vorbirea sa de ieri a spus următoarele:

«Este știut că guvernul s'a hotărât ca în timp de vacanță a dietei să pregătească diferite proiecte sociale și altele, pe care le-a aflat necesare în interesul țării, să pregătească și reforma administrației și a continuat: Totuș nu sunt în situație să prezint parlamentului aceste proiecte, fiindcă în acest răstimp așa mari schimbări s'au făcut, încât situația politică pretinde eliminarea tuturor chestiilor, care ar putea crea disonanțe între membrii onoratei Camere». Mai departe constată domnul prim-ministru următoarele: «Așa cred că acceptarea condițiilor lui Wilson nu provoacă controverse față de poziția și tradițiile noastre istorice. Întru cât egala îndreptățire a tuturor indivizilor permite și întru cât ideea unității și integrității statului ungar ne lasă, bucuros vom satisface pretenziunile naționalităților, și asupra acestora vom intra cu ele în pertractări, sau mai bine zis, nici nu vom pertracta cu dânsii, ci numai vom înainta proiectele corespunzătoare parlamentului, luând în considerare pretenziunile lor». (Aprobări în dreapta).

Onorată cameră! Contele Tisza exprimă astfel ideea aceasta: «Așa cred, că trebuie să căutăm ca opinia publică contrară să o convingem cu armele realității de fapt, că situația de aici este mult mai aproape de postuladele exprimate în punctele lui Wilson, și că împlinirea acestor puncte reclamă o prefacere mult mai puțin radicală a relațiilor noastre interne, decât își închipuie mulți».

Așadar conform acestei vederi luată în considerare, între punctele lui Wilson, îndeosebi două, anume punctul al 10-lea, care spune următoarele (citește): «Acelor națiuni din Austria și Ungaria, cărora vom să le asigurăm și să le ocrotim un loc în rândul națiunilor, în prima linie trebuie să le facem posibilă dezvoltarea lor autonomă». (Mișcare la centru). Așa cred că și d-l prim-ministru a acceptat acest punct de vedere, când a consimțit ca ministrul de externe în numele monarhiei să facă propunerea de pace. (Adevărat! Așa este la stânga). Punctul al patrulea al lui Wilson constată, că (citește): «Fiecare pretenziune națională trebuie astfel satisfăcută, ca să nu dea naștere unor nouă elemente sau să nutrească vechile elemente de discordie, cari ar periclita în viitor pacea Europei, fie și numai în viitor depărtat».

Dep. *Șt. C. Pop* (întrerupe): Supremăția și eghemonia au fost motivele, care au provocat neînțelegerile.

Dep. *Dr. A. Vaida*: Cred că nu e nevoie de dovedit ce deosebire mare este între punctul de vedere al primului ministru și al contelui Tisza, față de punctul al 11-lea al lui Wilson și între felul de vedere al lui Wilson. (Așa este! Întreruperi în extrema stângă). Acest abiz de despărțire nu se poate trece prin nici un fel de amăgire și interpretare falsă.

Personal consider pe actualul prim-ministru de om plăcut (mișcare). Ca politician și contrar însă, îl consider de foarte periculos. Căci este mult mai periculos

acela care voiește să scape strecurându-se ca peștele prin apă. (Vociferări).

Dep. *Fényes*: Stă pe gâtul națiunii maghiare ca și pe al națiunii române.

Kun Béla: Wekerle este pericolul națiunii maghiare.

Fényes: Nu este guvernul națiunii maghiare.

Președ. cheamă la ordin pe dep. *Fényes*.

Dep. *Fényes*: Nu agit, ci spun adevărul.

Dep. *Vaida*: Așa că d-l prim-ministru Wekerle, îmi este un contrar politic mai plăcut: dar mi-ar părea mai bine să-l am de contrar pe contele Tisza. (Mișcare). Fiindcă cu contele Tisza totdeauna putem fi în clar. De aceea ni-a plăcut totdeauna contele Tisza, care deși a declarat că noi am agitat și dincolo de hotarele țării, — însă prin vorbirea lui de ieri a adus mai mare serviciu cauzei noastre, decât am fi făcut noi în decurs de zece ani, (Aprobări la stânga. Mișcări la dreapta.) continuându-se politica de asuprire a lui Apponyi și Bánffy față de naționalități, pe care însuși Tisza a inaugurat-o în această țară.

Onorată cameră! Partidele maghiare nu pot face un serviciu mai mare cauzei noastre, decât proclamându-se independența Ungariei, Tisza să fie trimis ca ministru de externe la congresul de pace al lui Wilson. (Mișcări).

Fényes: Auziți? (Sgomot. Președintele sună).

Dep. *Richter*: Frazel!

Dep. *Juhász*: Are toată dreptate. Tisza e de vină!

Președ.: Vă rog, liniște!

Dep. *Szilágyi*: Astea sunt ațăfări.

Președ.: Mă rog, liniște!

Dep. *Fényes*: Întrerupe.

Dep. *Muzsa*: D-ta ești farmacist neisprăvit. (Răsete în stânga).

Dep. *Fényes*: Aici nu e vorba de asta, d-le Muzsa! Sgomot. (Peședintele sună.)

Dep. *Vaida*: Cât privește spusele, că în această țară naționalitățile nemaghiare au fost și până acum într-o situație fericită, și că este numai o mică deosebire între concepția lui Wilson și stările reale din Ungaria, trebuie să observ, că este de admirat curajul d-lui prim-ministru, cu care a spus astăzi aici în parlament, în fața țării și a lumii.

Dep. *Șt. C. Pop*: Cinism!

Dep. *Vaida*: Fiindcă doară d-sa este pentru a treia sau a patra oară prim-ministru al Ungariei (strigăte în stânga: Pentru a 5 a oară! E timp să-i pună capăt!) și așa dar s'ar putea aștepta să cunoască chestia naționalităților și să știe, că naționalitățile nemaghiare au sângerat pe toate fronturile. Și în acest timp, când fiii și părinții cădeau pe câmpul de luptă, închisorile erau pline și sunt și acum pline de pârînți și mamele luptătorilor, ba au fost închiși chiar și copii de 14 și 16 ani, (Vii contraziceri și sgomot mare la mijloc).

Bar. *Szterényi*, ministrul de comerț: Calomnie mincinoasă! (Mare sgomot).

Preș.: Mă rog, liniște!

Dep. *Miskolczy*: Minciună! Calomnie!

Dep. *Fényes*: Abia acum li s'a dat drumul! Acesta este adevărul! (Sgomot în dreapta).

Președ.: Rog pe d-nii deputați să păstreze liniștea! Binevoii a aștepta, căci fără îndoială dl deputat va primi dela locul competent răspunsul cuvenit. (Sgomot. Să auzim! Să auzim!)

Dep. *Vaida*: Dl ministru de comerț a spus, că aceasta este minciună.

Bar. *Szterényi*: Așa este! (Așa este! În centru).

Dep. *Vaida*: Vă voi arăta îndată nume. *Dr. Valeriu Braniște*. (Sgomot și strigăte în stânga: Acesta este de 16 ani?)

Dep. *Șt. C. Pop*: Sânt și condamnați de 16 ani!

Dep. *Mihali*: Aveți răbdare! Nu se pot înșira toate cazurile deodată. (Sgomot).

Dep. *Vaida*: Acest om a fost arestat opt luni, fiind absolut nevinovat, și numai când ministrul de externe a primit în numele monarhiei punctele lui Wilson, atunci a fost liberat. (Sgomot și strigăte în mijloc: Mult mai de vreme! Afară de aceasta încă 4 domni... (Strigăte în stânga: Cine sânt aceia? Cerem numele!) Binevoii a telefona la Cluj și să întrebați. Apoi să mă desmințiți. (Strigăte în dreapta. De sigur sânt arestați pentru alte învinuiri! Învinuitori de 16 ani!)

Președ.: Rog liniște, d-lor deputați!

Dep. *Șt. C. Pop*: Rog a rândui o cercetare! Opt sentințe judiciare în 2 săptămâni.

Președ.: Rog pe dl dep. Pop să fie liniștit.

Dep. *Juriga*: Și în închisori au murit de foame și tifos. (Sgomot).

Dep. *Szilágyi*: Urmările instigațiilor! (Sgomot în stânga).

Dep. *Vaida*: Onorată adunare! Este oare această situație fericită așa aproape de punctele lui Wilson? Școalele noastre sânt închise cu sutele. Probabil, știți aceasta. Poate știți și că gimnaziile au fost maghiarizate, că au fost cerute condiții așa de imposibile, încât nu le puteam împlini, și aceasta numai ca să puteți maghiariza gimnaziile noastre, rămase încă de pe vremea absolutismului.

Dep. *Juriga*: Dela noi au luat banii societății «Matja»!

Dep. *Vaida*: Dacă v'ați interesa de aceste chestii, ați fi aflat chiar și din gazete, că în Sibiu comisarul guvernului nu s'a oprit nici măcar în fața sf. altar, ci a trimis jandarmi la bisericile noastre. Veți cunoaște doară, că acesta nu este punctul de vedere aprobat de Wilson! Nu voesc să fac recriminări, căci nu trăim timpuri, ca să putem ajunge ceva prin recriminări, ci această chestie trebuie rezolvată pe calea pașnică și a bunei înțelegeri între naționalitățile mari și mici. Dar față de astfel de afirmații, cum le-a făcut ieri dl prim-ministru, este imposibil ca să nu intervieve cineva și să arete starea de fapt. Aveți doară și ordinațiuni privitoare la proprietatea agrară, care operează pe soldatul invalid să cumpere o jumătate de jugăr de pământ, ca să-și zidească o casă, după ce și-a pus viața în pericol și și-a jertfit sănătatea. Aceasta nu corespunde cu principiile lui Wilson. Și totuș s'a găsit un prim-ministru, care cutează să arete aici, că soarta nemaghiarului este așa de fericită în această țară, încât corăspunde pe deplin cu punctul de vedere al lui Wilson.

Priviți în jurul d-voastre: În toată camera sânt 4 deputați români și 2 slovaci.

Dep. *Fényes*: Social-democrații n'au nici un reprezentant aici!

Dep. *Vaida*: Și nici măcar un singur deputat social-democrat maghiar nu este de față ca să fie apărătorul intereselor lor.

Dep. *Fényes*: Acesta este parlamentul de clasă!

Dep. *Vaida*: Cât timp domnește această stare de lucruri în țară și vine cineva să spună, că între punctul de vedere al lui Wilson și între starea de lucruri ce domnește aici, este numai o mică deosebire de vederi, dați-mi voie să nu caracterizez mai de aproape aceasta, căci aș trebui să mă servesc de termin, care nu este parlamentar.

Se poate să înceapă din nou presiunile, de care s'a servit odată și contele Tisza, spunând că s'au exprimat odată în această chestie cei chemați, căutând să expună în așa fel lucrurile, ca și cum nu noi sântem adevărații reprezentanți ai românilor.

Sub presiunile solgăbirărilor și fișpanilor, poate că veți găsi aici colo câte un maghiar, care se va exprima în mod patriotic.

Dar să te simți fericit, folosind asemenea mijloace în timpuri ca aceste prin care trecem, este o sforțare demnă de compătimire.

Nu se poate proceda altfel, decât cu cea mai deplină recunoaștere a stării de lucruri, numai punându-ne pe temelia adevărată creștină a lui Wilson, și atunci, când cu toții vom fi în contact ca națiuni egale în drepturi și libere, atunci ne putem da mâna și în viitor; însă între asupritori și asupriți n'au putut fi niciodată relațiuni sincere. Pentru aceasta nu trebuie discuțiuni lungi, ci să se dea posibilitatea, ca toate naționalitățile nemaghiare să poată înfăptui organizațiile lor naționale, ca astfel să avem cu cine continua discuția, și care să nu se miște în cadrele înguste ale acestei țări, fiindcă aceasta este acum o chestie a conștiinței întregii omeniri, ca să fie rezolvată în mod cinstit. Si să fiți încredințați de faptul, că nu persoana mea trecătoare și slabă vorbește prin mine, ci întreaga naționalitate română, și că în aceste momente istorice fiecare român simte de o potrivă și fiecare inimă românească este pătrunsă de aceste sentimente și speranțe, pe care le-am exprimat aici.

Dep. slovac *Juriga*: (românește) Să trăească!

Deputații români felicită pe orator.

Față de declarația citită în numele partidului național român, prim-ministrul Wekerle ia în apărare integritatea statului național ungar. Declară, că numai printr-o logică falsă se pot scoate din principiele lui Wilson astfel de concluzii, care s'ar putea folosi contra integrității statului ungar. În înțelesul principiilor lui Wilson în cadrele ligei popoarelor, naționalitățile vor primi o situație vrednică de egalitatea drepturilor omenești, și aceste raporturi de drept vor primi o sancțiune internațională.

Wekerle protestează, ca în afacerile

interne ale Ungariei să se mestece factori străini și desaproabă astfel de tendințe care ar voi să altereze integritatea și unitatea statului ungar. La congresul de pace Ungaria va putea fi reprezentată numai prin astfel de bărbați, cari apără aceasta integritate și unitate. Ceeace pretinde deputatul Vaida, este contrar legilor țării, și deputatul Vaida numai în urma imunității sale și toleranței tradiționale a națiunii maghiare a putut veni cu astfel de pretenții în fața parlamentului ungar.

Wekerle își încheie vorbirea scoțând la iveală tratamentul bun, de care au fost împărțiți prizonierii și internații statelor inimice.

Contele Albert Apponyi accentuează, că Wilson vrea să asigure o pace durabilă; însă pacea care nu va asigura integritatea teritorială a Ungariei, nu va fi durabilă; deoarece națiunea maghiară nici odată nu se va învoi, ca teritoriul său să fie știrbit. Cel ce la congresul de pace reprezintă interesele Ungariei, va reprezenta în același timp și pe naționalități; ear cine va căuta să fie reprezentat și afară de aceasta, acela se pune pe un punct de vedere, care stă în afara de constituția Ungariei. (Sgomot pe băncile naționalităților). Aprobă pasul făcut pentru pace. Dorește, ca ministrul prezident să precizeze conținutul independenței promise. Căci este nu numai în interesul țării, ci și al familiei domnitoare. Consideră ca mare nenorocire, că parlamentul actual nu reprezintă de fapt națiunea: este un parlament, care nu știe ce vrea țara. Ungaria suferă o mare daună prin împrejurarea, că nu se realizează dreptul electoral democrat. În sensul celor expuse prezintă camerei un proiect de concluz al partidului său.

În ședința următoare a urmat *declarația slovacilor* prin rostul deputatului Juriga.

O vom publica în numărul viitor.

† Nicolae Zigre

În Oradea mare s'a stâns, la opt zile după fericitul mitropolit Vasile, fostul secretar mitropolitan și avocat Nicolae Zigre. Până în 1 Iulie a. c. a condus afacerile mitropoliei, când în urma vrăstei înaintate (78 de ani) a cerut trecerea sa la pensie.

Cu Nicolae Zigre coboară în tainița mormântului unul dintre cei mai vechi experți și înțelepți frunțași ai neamului și bisericii.

Născut în Lupoaia (comitatul Bihor) studiază în Beiuș și Oradea mare. După cenzura de avocat se statornicește, luând în căsătorie pe o nepoată a mecenatului E. Gozdsu, în Oradea mare ca avocat și mai în urmă și ca secretarul consistorului orădan, reorganizat prin stăruințele marelui mitropolit Șaguna.

Dela anul 1871 ia parte activă în toate corporațiunile bisericești și contribuie în măsură însemnată la organizarea internă a bisericii. Regulamentele consistoriilor, sinoadelor, congreselor, parohiale și școlare, cuprind valoroasele lui contribuții.

În consistorul din Oradea mare a lucrat în toate senetele, cu excepția celui bisericesc. Erau vremuri când singur conducea și rezolvă aproape toate afacerile aparținătoare consistorului.

În viața socială și politică a românilor bihoreni, Nicolae Zigre a fost unul dintre cei mai dibaci conducători, stăruind pentru respectarea drepturilor poporului român, și mai ales ca satele și ținuturile românești să-și aibă funcționari români.

În anul 1907 e ales secretar mitropolitan, din care post a condus afacerile întregii mitropolii timp de 10 ani.

În fața mormântului proaspăt al lui Nicolae Zigre ne îndoin genunchii și rugăm pe atotputernicul Dumnezeu să-i așeze sufletul în corturile dreptilor.

Partidul muncii s'a disolvat. Din Budapesta vine știrea, că partidul național al muncii s'a declarat disolvat. Membrii săi trec acum în *partidul constituțional 48-ist*.

Astfel partidul contelui Tisza aduce aproape 250 membri pentru sprijinirea programului susținut de guvernul Wekerle. Partidul constituțional are 60 membri; — acum se va compune, — având în vedere că se vor face unele ieșiri din partid, — cam din 300 deputați. Este probabil să se facă și unele schimbări în cabinet. Se vorbește, că două sau trei portofolii au să fie ocupate de membri ai fostului partid al muncii.

Știrile războiului

Budapesta, 22 Oct. (Of.) Frontul italian: Ieri, în zori de zi, dușmanul a izbutit să pătrundă, în mod trecător, pe teritoriul muntelui Sisemol; prin contraatac l-am respins. Alte încercări de înaintare s'au zădărnicit în focul nostru. În bazinul Alano n'au reușit încercările italiene de recunoaștere.

Frontul din Balcani: Lângă Morava am respins atacurile. O întreprindere a trupelor germane s'a sfârșit cu străbateră în pozițiile dușmane. La *Zaieciar* dușmanul a câștigat teren. În *Albania*, la râul Mati, s'au dat lupte de ariergardă.

Șeful statului major.

Camera franceză

— Două discursuri —

Prezidentul camerei Deschanel deschide ședința din 19 l. c. prin o vorbire în care comunică, în mijlocul aplauzelor repetate ale deputaților, că s'au reocupat orașele Lille, Douai, Ostende și Brügge. și își exprimă nădejdea, că în curând va părăsi Franța, Belgia, Alsacia-Lorena și ultimul soldat german. Prezidentul aduce mulțumire și recunoștință soldaților francezi și ai aliaților, regelui Albert, locuitorilor din teritoriul ocupat și tuturor acelor, cari și-au dat viața pentru dreptate.

Ministrul prezident Clémenceau se alătură la cele zise de prezidentul camerei, și în aprobările vii ale deputaților urmează: Lupta se continuă. Vi s'a anunțat liberarea orașelor Douai, Lille, Ostende și Brügge. În momentul când am intrat în sală, am primit depeșă despre liberarea orașelor Roubaix și Tourcoing. Cu biruința noastră ni se deschid cele mai mari speranțe. Datoria noastră este să îngrijim ca aceste speranțe, pentru care s'a vărsat cel mai bun sânge francez, să se realizeze prin guvernul nostru, prin camera noastră, prin tot poporul francez. Am luptat pentru dreptul nostru, vom întreg dreptul nostru, cu garanțele necesare împotriva întoarcerii barbariei. Din acest drept noi n'avem să facem o revanșă pentru apăsările trecutului, ci o nouă deșteptare a vieții franceze pe toate terenele. Liberarea Franței este liberarea omenirii. — Camera a hotărât ca vorbirile amândouă să se afișeze pretutindeni în țară.

Știrile zilei

Wilson sărbătorit. Gazete americane scriu, că locuitorii din Newyork au făcut însuflețite ovațiuni prezidentului Wilson, când după răspunsul dat la nota germană s'a prezentat mai întâi în public. Prezidentul, însoțit de colonelul House, a asistat la o reprezentație în teatru, unde publicul a manifestat cu entuziasm pentru șeful Statelor Unite. De pe galerie i s'a strigat:

— Wilson este omul cel mai mare al lumii.

Fidanțare. Din Viena se scrie: Principesa *Sofia Hohenberg*, fiica arhiducelui asasinat la Saraievo, Francisc Ferdinand, și a soției sale Sofia Hohenberg, se va fi danța zilele acestea cu principele *René de Parma*, fratele împărătesei și reginei Zita. Mireasa este de 18 ani, mirele de 26 de ani.

Nicolae Nicolaevici omorât. Din Tarscoe Selo se anunță, că marele duce rusesc *Nicolae Nicolaevici*, fostul suprem comandant al armatelor Rusiei, osândit la moarte a fost executat în noaptea de 16 Octomvrie 1918.

Hymen. Dionisie Socol, ales preot în comuna Livezeni, și *Laurica Aron*, cununăți.

Gazetele engleze împotriva Hohenzollernilor. Presa engleză a pornit o aprigă luptă în contra dinastiei Hohenzollernilor, după ce a văzut, că zărele din Newyork — pe temeiul răspunsului dat de Wilson Germaniei — au cerut predarea dinastiei Hohenzollern și supunere fără condiții. Chiar și gazetele care stau aproape de Lloyd George zic, că dinastia aceasta trebuie detronată.

† **Ioan Bodea**, preot ort. rom. în Negrelești, după scurte suferințe a trecut la cele eterne Joi în 4/17 Octomvrie 1918, în etate de 36 ani, în al 9-lea an al preoției sale și în al 9-lea an al fericitei sale căsătorii. Inmormântarea defunctului s'a făcut în 6/19 Oct. 1918 la 1 oră p. m. în cimiterul bisericii ortodoxe rom. din Negrelești. Dumnezeu să-l odihnească în pace!

† **Manasie Iar**, preot ort. român în Tolța-mare, și-a dat sufletul în mâinile Creatorului la 7/20 Octomvrie 1918 în al 56-lea an al etății și în al 31-lea al preoției sale. Inmormântarea i s'a făcut după ritul bisericii ort. române, Marți în 9/22 Octomvrie a. c., la orele 2 după amiază, în cimiterul ort. rom. din Simeria. Odihnească în pace!

† **Petru Stireciu**, comerciant și proprietar în Săliște, a încetat din viață la 21 Octomvrie n. 1918, la 4 ore dimineața în etate de 39 ani, și în al 13-lea an al fericitei sale căsătorii. Inmormântarea i s'a făcut Miercuri în 23 Octomvrie n. a. c., la 2 ore d. a., după ritul ort. român în cimiterul dela biserica cea mare din Săliște. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Boala spaniolă. În Budapesta s'au îmbolnăvit de epidemia aceasta, după rapoartele medicale ultime, cam o sută de mii de oameni. Au murit dintr'înșii peste șapte sute. Din motivele acestea s'au luat în sfârșit măsuri radicale: Începând de Luni, 21 Octomvrie, până în 4 Noemvrie, timp de două săptămâni în capitala Budapesta vor fi închise toate teatrele, cabareurile, școalele și universitatea. La 10 ore seara au să se închidă și restaurantele și cafenelele orașului.

Evreii națiune independentă. Din Viena se vestește, că și evreii din Austria au să fie tratați ca națiune independentă. Așa s'a exprimat baronul Hussarek, prim-ministrul, în camera austriacă.

Binevoitoare contribuiri. La fondurile administrate de Reuniunea sodalilor români în Sibiu s'au mai făcut următoarele daruri:

Ioan Gaba, econom în Sadu 30 coroane; Vasile *Boșca*, paroh și Ponor, în amintirea răposatului său fiu Vasileică, 100 (una sută) coroane, ca temeiul unui Legat întru ajutorarea copiilor săraci di Blășfalău de sus, aplicați la meserii.

Prezidentul Reuniunii exprimă călduroase mulțumiri.

Legiunea evrească. Prin străzile dela Newyork trecea zilele acestea legiunea evrească, înainte de a fi trimisă în Anglia și de acolo în Palestina. I s'a permis din partea înțelegerii să aibe un drapel al său, în culoare albă cu o stea albăstră. Muzica militară a legiunii cântă imnul național evreiesc, «Hattilwah», despre care spun c'ar avea o vechime de două mii de ani. America a înființat un *Fond pentru Palestina*, ca primul budget al noului stat evreesc ce se va înființa. Mai mulți milionari ziariști din Newyork au făcut toate pregătirile, ca la prima ocazie potrivită să se mute în Palestina. Zărele scot acum la iveală faptul, că în multe din prezicerile profetilor se găsește un pasaj, în care se zice, că sfârșitul lumii are să urmeze deodată cu reconstruirea regatului dela Ierusalim.

Nu se mai da mâna. Astăzi, în vremea critică a epidemiilor și în epoca democratizării, lumea începe să se lapede în multe locuri de forme, care le crede rele sau învechite. Scoaterea căciului sau pălăriei din cap, — în deosebi când chelia bărbăților este așa de lătită, — este în adevăr împreunată, în timp de eamnă, cu răceală în toată forma. Strânsul de mână este și mai primejdios întru răspândirea unei boale molipsitoare și, — cel puțin cât durează epidemia, — ar trebui ca cei ce se întâlnesc, să nu-și mai întindă mâna. Pentru salutare se pot găsi alte formule, mai bune decât strânsul mâinii, scoaterea pălăriei și decăt sărutatul de mână: o înclinare din cap, însoțită de o privire amabilă, face aceeași slujbă fără a fi însoțită de primejdia îmbolnăvirii.

Mersul trenurilor. Sosesc, în gara din Sibiu, dela:

Nocrih	la 6:43 l. d. a.
Ciznădie	7.— "
Vinț	7:25 "
Copșa	3:05 d. a.
Ciznădie	3:22 "
Făgăraș	12:23 "
Turnu roșu	5:57 "
Vinț	7:30 "
Copșa	10:05 noaptea.

Pleacă spre:

Ciznădie	5:23 l. d. a.
Copșa	6:20 "
Vinț	8.— "
Făgăraș	8:47 "
Turnu roșu	12:24 d. a.
Copșa	1:31 "
Ciznădie	1:40 "
Nocrih	3:38 "
Vinț	8.— "

Mulțămită

Cu adâncă recunoștință mulțumim tuturor, cari ne-au mângăiat în durerea mare, suferită prin pierderea neașteptată a scumpului nostru soț, tată, socru și moș, *Nicolae Iosif*.

Sibiu, 24 Octomvrie 1918.

Familia.

A viz

Instrucțiunea, întreruptă în seminarul arhidiecezan «Andreian» din cauza boalei spaniole, se va începe numai la 29 Octomvrie (11 Noemvrie) 1918.

Direcțiunea.

Pentru orfelinat

Venerabilul nostru paroh *Teodor Cotuțiu* din Diug (Dej) a aranjat în 15/28 August a. c. o petrecere cu tinerimea școlară în favoarea orfelinatului, și rezultatul de 200 *Coroane* l-a trimis la Cassa Arhidiecezană, ceea ce confirmăm cu mulțămită.

Cassa arhidiecezană.

Cărți și reviste

Două volume nouă. Cartea de bucate *Poftă Bună*, de *Zotti Hodoș*, învață pe orcare femeie cultă să gătească bine și cu gust.

În câteva sute de rețete, pentru gătitul a orce fel de bucate, s'a dat o deosebită luare aminte bucătăriei obișnuite în țara noastră.

Se arată, scurt și lămurit, cum se pot prepara mâncări ieftine și mâncări mai scumpe, după împrejurări. Cuprinde:

În Partea III:

Supe, Asiete, Sosuri, Legume, Fripturi, Torte, Tîmbale, Creme, Parfeuri, Inghețate, Bombe, Bomboane, Băuturi, *Sandviciuri*, *Prăjituri mărunte* ș. a., Volumul are 160 pagini și costă 3 coroane.

În Partea IV:

Conserve: Cum se coace pâinea bună, țărhana, scrobeala, despre varză, prepararea cârnaților, ș. a.; unsoarea, șuncile, ouăle, laptele covăsit, brânza; castraveți, ardei, patlagele (paradaise), fasole, mazere, bureți.

Sfaturi: Pregătirea săpunului, spălătul rufelor, curățirea petelor din haine și rufe ș. a., sfaturi igienice și pentru frumusețe.

Mâncări ieftine: Din timpul de război, fără unsoare, fără ouă, din material puțin.

Prăjituri numeroase, fel de fel, toate probate și foarte bune. Volumul costă 3 cor.

Cărțile se găsesc de vânzare la autotă în Sibiu, și la *Librăria Arhidiecezană*.

Frunzulițe din război. Versuri ardele-nești. Adunate și alese de *E. Hodoș*. O broșură de frumoase cântece. Costă 20 fileri. A se cere dela *Librăria Arhidiecezană*.

Poșta redacției

Blui C. I. în S. Am primit de tot șase capitoale. Al șaselea este: *Anul întâi*, cu 5 subcapitoale. Alt ceva n'a sosit.

Concurs

Pentru ocuparea posturilor învățătoriști la școalele primare conf. gr. or. din comunele mai jos înseminate se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

1. **Garbova**, un post cu salariu din cassa bisericii conform 54 al art. de lege XVI din 1913.

2. **Dobârca**, un post cu salariu fundamental de 1000 cor., cvartir în natură și lemne de foc.

Reflecții să-și înainteze în termenul deschis petițiile concursuale subsemnatului oficiu protopopesc având a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare la biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Învățătorii aleși vor fi datori a cânta și a conduce elevii la biserică în toate Duminicile și sărbătorile.

Mercurea, 2 Octomvrie 1918.

Oficiul protopopesc ort. român al Mercuri în conțelegere cu respectivele comitete parohiale.

Avram S. Păcurar,
protopop.

Nr. 554/1918 Prot.

(263) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător la școala confesională ort. română din **Vard**, protopresbiteratul Agnietei, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt:

a) Salariu fundamental legal de 1200 cor., din care 600 cor. din repartitie dela credincioși, iar restul din ajutorul pus în vedere de P.V. Consistor arhid. prin rezoluțiunea de sub Nr. 5873 Școl. 1918, pe baza documentelor celui ales;

b) Lemne de foc atâtea câte se dau azi (5 stânjini) și câte se vor da și în viitor pe seama învățătorului dela școala noastră dela comuna politică, făcute în pădure și aduse acasă. Lemnele sânt computeate la salariu în suma de 36 cor.

c) Bani de cvartir conform legii 240 cor.

d) 1/4 jugăr pământ, eventual ecvivalentul legal.

Învățătorul ales va avea să instruiască și pe copiii din școala de repetiție, iar în decursul iernii și tinerimea adultă, va conduce tinerimea și copiii de școală în Duminici și sărbători la biserică și va cânta eu ei răspunsurile liturgice.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze cererile de concurs instruite cu documentele necesare subsemnatului și să se prezinte în comună pentru a face cunoștință cu poporul.

Agnita, 27 Septemvrie 1918.

Oficiul protopresbiterat ort. rom. în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Joachim Muntean,
protopop

Hotel și ospătarie

cu bun renume, având o șură mare, două grajduri, grădină nou restaurată, 3 fronturi la stradă, proprietatea lui **Wenzel Hofmann** în **Szeccel** (Săcel), estu de vânzare cu preț ieftin, prin **Victor Dressnandt**, Sibiu, Strada Ciznădiei 51.

Prăvălie de flori

Aduc la cunoștință Prea Onoratului public, că **prăvălia de flori**, în Sibiu, **Piața mare Nr. 3-5**, a trecut prin cumpărare în proprietatea mea. Mă voi năzu să furnizez, în această ramură de comerț, lucrurile **cele mai nouă și cele mai frumoase**, cu prețuri moderate.

Rog binevoitorul sprijin pentru întreprinderea aceasta.

Erna de Fegyverneky.

Redactor responsabil Dr. Nicolae Regman.

Se primesc învățăcei

la legătoria de cărți

Francisc Neuzil
Sibiu, Strada Franciscanilor.

Potire, Discuri, Lingurițe, Cădelnițe, Cruci și
: : : **Candle** : : :

se pot procura prin

Librăria Arhidiecezană.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu,
: Nagyszeben, se află de vânzare :

Dr. Petru Șpan

conferență cetită la congresul învățătorilor gr.-or. români din Biharia :

de

Nicolae Regman.

Prețul: 30 fil. plus porto postal 6 fil.

D-TA EȘTI ULTIMUL OM!

care nu știe, că pudra-Diana și crema-Diana sânt cele mai bune mijloace pentru îngrijirea pielii și a frumuseții.

Doză de probă 3—K

Doză mare . . 6—K

De vânzare pretutindeni!

La «Librăria arhidiecezană» din Sibiu—
: Nagyszeben se află de vânzare :

Brazde în ogorul lui Hristos

de

Dr. Ștefan Cioroianu.

Prețul unui exemplar **6 Coroane**, plus
porto postal recomandat 1 Cor.

La «Librăria arhidiecezană» din Sibiu—
: Nagyszeben se află de vânzare :

Căzut-a cununa capului nostru

cuvântări funebrele

de

Dr. Ioan Lupaș.

Prețul unui exemplar **8 Coroane**, plus
porto postal recomandat 1 Cor.

In editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut :

Manual de cântări bisericești

sau

Octoihul mic

care cuprinde: Rânduiala Vecerniei, Utreniei și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Duminici, Podobile, Potileul, Pripelele, Catavasiile, Irmoasele, Svetilnele ș. a.

Se află în depozit spre vânzare la

«Librăria Arhidiecezană».

Prețul unui exemplar :

Legătură simplă Cor. 5-50, plus porto postal recomandat 70 fileri. — Legătură imitație de piele Cor. 7-50, plus porto postal recomandat 70 fileri.

Revanzătorilor li se dă **10% rabat**.

Piese muzicale de Tib. Brediceanu.

Doine și cântece românești pe teme populare.

(Canto și piano)

Caiet I (ediția a doua).

Foaie verde, foi de nuc.
Cântă puiul cucului.
Spune, mândro, adevărat.
Vai, badiță, dragi ne-avem.
Bădișor depărțitor.
Cine m'aude cântând.
Bade, zău, o fi păcat.
Bagă, Doamne luna 'n nor.

Caiet II (ediția a doua).

Știi tu, bade, ce mi-ai spus.
Vino, bade, iar acasă.
Năcăjit, ca mine, nu-i.
Floare fui, floare trecui.
Cântec haiducesc I.
După ochi ca murele.
Trageți voi boi.
Cine n'are dor pe vale.

Caiet III.

Păsărică mută-ți cuibul.
Leagăna-te frunzuliță.
Turtura din valea sacă.
Cântec haiducesc II.
Ce vii, bade, târzior.
Tu te duci, bade, sărace.
Foaie verde, foaie lată.
Pe unde umblă dorul.

Caiet IV.

Pe sub flori mă legănai.
Foaie verde, pup de erin.
Sus în vârful dealului.
Mândro, de dragostea noastră.
Când treci, bade, pe la noi.
Frunză verde, frunzuliță.
Auzi, mândro, cucu-ți cântă.
S'a dus cucul de p'aiei.

Caiet V.

Bade, după dumneata.
Cucule cu peană sură.
Toată lumea-i dintr'un neam.
Câte flori sânt pe pământ.

Nou!

Măi Timiș, apă rece.
De când, bade, tu te-ai dus.
Floricea de pe apă.
Cântec haiducesc III.

Nou!

Jocuri românești pe teme populare.

(Piano solo)

Caiet I (ediția a doua).

De doi (Lugojana) I.
Măzărca.
Ardeleana (ca în Banat) I.
Pe picior I.
Ardeleana I.
Brâu I.
Hora (ca în Banat) I.
Ardeleana (ca în Banat) II.

Caiet II (ediția a doua).

Ardeleana (ca în Banat) III.
Pe picior II.
Ardeleana II.
Tarina.
Invărtita I.
De doi II.
Ardeleana III.
Brâu II.

Caiet III (ediția a doua).

Brâu III.
Ardeleana (ca în Banat) IV.
Hațegana.
Invărtita II.
Pe picior III.
Ardeleana (Abrudcraia) IV.
Brâu IV.
Ardeleana (ca în Banat) V.

Caiet IV

Hora (ca în Banat) II.
Invărtita III.
Brâu V.
Pe picior IV.
Ardeleana V.
Brâu (Danțu) VI.
Ardeleana (ca în Banat) VI.
Din Maramurăș.

Caiet V.

Invărtita IV.
Ardeleana (ca în Banat) VII.
Ardeleana VII.
Brâu VIII.

Nou!

Hora III (a fetelor).
Ardeleana VI.
De doi III.
Brâu VII.

Nou!

Prețul unui caiet Cor. 10— fr.

La șezătoare,

Icoană din popor (1 act cu un preludiu). Text de C. Sandu-Aldea și I. Borgia.

Cuprinsul:

Preludiu și cor.

Nr. 1. Doina lui Sorin.
" 2. Mândruță cu ochii verzi.
" 3. Cântec din bătrâni.

Nr. 4. A lui Moș Marin.

" 5. Melodrama.
" 6. Cântecul Ilenei
" 7. De masă.
" 8. Scenă.

Nr. 9. Cântec haiducesc.

" 9a. Solo de flaut.
" 10. Brâu.
" 11. Duet.
" 12. Invărtita și cor.

Partitura pentru canto și piano Cor. 16— fr.

Rândunica, vals (ediția a doua)

Vioarele, vals (ediția a doua)

Aurora, vals

Quadrille, pe motive românești

Preludiu Hora din «Serata etnografică» (ediția a doua)

Hora (Do # minor — Cis moll) (ediția a doua)

Nou! Hora (Re # major — Des dur)

Hora (La # major — As dur)

Cor. 5— fr.

" 5— "

" 5— "

" 5— "

" 4— "

" 4— "

" 4— "

Piese epuizate au apărut în edițiuni noi. De vânzare la toate librăriile românești.

Depozit general: **LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ Sibiu (Nagyszeben).**